

# KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasarnap.

XXX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:  
JAMBRIKS LAJOS.

12. szám.

## A tavasz.

(L.) Továbbinté télapó hóféhér, dermesztő szakálával, eltűnt a zuzmára hideg lehelle, a jégvirágok nem díszítik már ablakainkat. Jég, fagy, hó átadták uralmukat: a csillgó napsugárnak, a lenge szellőnek. Dér helyett harmat csillg a földből kikandikáló fűszálakon. A visszatérő madárkák csicseregése váltja fel a némaságot, a hóval tompított mezők fásasztó egyformaságát. S minden örül, mindenki könnyebben lélegzik fel, hiszen mégis csak súlyos teher gazdagra, szegényre egyaránt a kemény tél, összes fáradságával.

Itt a tavasz! A virág s kikelet. A poéták és szerelmesek ragyogó évszaka. Ibolyaillatától terhes a lég. A tüdő mintha kitágult volna, szemünk mindent rózsaszinben lát s köszönve sóhajunk fel, látva a természet, az örök természet hatalmas gépezetét, mely nem engedi urrá lenni a tél kemény fagyát, hanem sietve segítségére jő a tavaszi langy fuvaimakkal, hogy új életre csókolja a hidegtől megdermedt életet. A fákat, virágokat, a mezőt, a réteket, az erdőket és hiús pagonyokat.

Itt a kikelet! Fenn a hirdeti minden. Az ujjászületés gyönyörű symboluma, a tavasz ismét eljött s a remény újra éléd mindnyájunk szívében, hogy jóra fordul ismét minden. Mert sok szorult javulásra. A társadalom, mintegy lenyűgözve, lefújva a közöny hideg lehellejétől, téli almát lát-szik aludni. Serkentő kére van szüksége, mely lethargiájából felébreszti, langy tavaszi szellőre, meleg napsugárra, mely felcsókolja hosszú álmából, hogy végre a tettek mezejére lépjen s ne engedje eltespedni szervezetét a semmittevésben, mely a mi társadalmunknak örökös átká volt.

A társadalmi mozgalmak, sajnos, nálunk igen keskeny területen mozognak. Rég időktől fogva

észlelhattuk, hogyha valamely mozgalom nagy dérral indul, csakhamar a közöny, az érdektelenség sivar pocsolójába süpped épen társadalmi életünk éhhetetlensége, a vezetők lanyhasága következtében.

Hány nemes eszme, gyönyörű idea rázta már fel társadalmi életünket, hogy aztán rövidesen, miként a szalmaláng kimmúljon, elaludjon.

Pedig sok teendője akadna a mi társadalmi életünknek. A tél szigora világító fátylaként megmutatta azokat a sebhelyeket, melyeket behegesztetni a társadalom kötelessége. A szegénység, a legnagyobb csapás jótékonyág útján csökkenthető. De vajjon képzelhetünk hathatós segédelmet e téren, ha nem vonjuk belé az egész társadalmat, mint egyetlen működő személyt? Lehet segíteni a szűkölködőkön az egyeseknek, ha társadalom összességé nem áll oldala mellett?! Nem és ezerszer nem. Ami az egyednek sohasem sikerül, vagy csak nagy ritkán, az a társadalomnak, a tömörülésben rejlo erejével fogva, mindig könnyen rendelkezésre áll. De az bizonyos, hogy szükséges ehhez az egyöntetűség, az egyakarattól áthatott összeműködés, mert különben itt is célt tévesztünk s az eredmény a semmivel egyenértékű.

Nemcsak a jótékonyág terén nyílik azonban alkalma a társadalomnak orvosolni azokat a bajokat, melyeknek megszüntetése éppen a mi társadalmi életünk legelső érdeke. A gyermeknevelés, a szülők nélkül maradt kisdédek, a szegénységük következtében miveletlen apróságok nevelése, a munkanélküliek munkával való ellátása, a lakközi otthon, hol az iskolai szünet alatt helyülésre, esetleg még bűnre is csábítható növendékek nyernek ellátást és felügyeletet, a tisztességes leányok kiházasítása, a bűnükért megbűnhődött, börtönökből kikerült bűnösök megélhetéséről való gondoskodás, cselédeink

erkölcesinek megvédése, stb. mind olyan kérdések, melyeknek megoldása egyedül és csupán a társadalom, a mi társadalmunk feladata s különösen érdeke.

Kinek van haszna abból, ha a gazdátlan gyermekek elromlása megakadályoztatik, ha ellenszert találunk, a züllésnek kitett existenciák megmentésére, ha csirájában elfojjuk a keletkezendő bűnt, ha utját szegjük a bűnos utra tévedtek, de javítani szeretők újabb bűbe esésének?! Kinek? Mindig és mindenkor a társadalomnak s evvel egyidejűleg önmagunknak.

Fel tehát a tespedésből Elég volt a pihenő. Vár a munka, dolgoznunk kell, fejlődjék a tetterő. A hosszú álom megboszolja magát. Elerayed az organismus. A társadalom organismusának elerayedését pedig mi irányítjuk meg, a mi kárunkat látjuk belőle.

Itt a tavasz, a kikelet. Új élet zendül a sarkjából, hadd élédjen fel tehát a mi törekvésünk is hozzájárulni a társadalmi bajok orvoslására, azok leheto megszüntetésére. Tudjuk nagyon jól, nehéz életet önteni a mi elernyed, bágyadt tagu társadalmi életünkbe. De erős akarattal, a vezetők kitartó buzgalomával mégis elérhetjük célunkat, a melyből mindnyájunknak csakis haszna lehet.

Az ujjászületés magasztos symbolumát értsük meg végre s fogjunk vállvetve munkához, új erővel, fokozott energiával, mutassuk meg, hogy megértettük a nagy, a dicső természet fenséges utmutatását s mi is ujjáéledni óhajunk, mi is paralízis szeretőnk a társadalomban előforduló nagy ellentéteket.

## A nő rendeltetése.

Ha a férfit a nővel összehasonlítjuk, úgy fogjuk találni, hogy a miudenségben alig találunk két, egy-



## Tárca.



### Az örökség.

Irtá: Ambrus Zoltán.

(Folyt. és vége.)

III.

Egyformán szenvedtek a pör miatt, de nem egyformán gondoltak rá.

Bojtár már rettegett, ha egy-egy újabb irás érkezett: egy-egy újabb izgalom!...

S megvallotta magának, hogy ha csak rajta állna, szívesen lemondana minden követelésükről egy kis békeességért.

Bojtárnak ellenben a szívéhez nőtt a pör.

Ugy ragaszkodott a jogához, mint az életéhez. Ez az ő igazságos követelésük, az a természetes előrehaladásuk, a melyre minden teremtet lény törekszik, a melyről nem mondhat le az, a kiből igazi életérő van, a ki megérdemli, hogy éljen!

Rögeszméjévé vált, hogy meg kell nyerniök ezt a pört. Nem tudott egyébre gondolni. Nem nyughatik addig, a míg meg nem nyerik. A mi az övé — az az övé...

Gyöngének, erélytelennek, gyámoltalannak tekintette a férjét, mióta látta, hogy ez nem úgy gondolkodik, mint ő.

— Ha én férfi volnék! — sóhajtozott magában.

Ő, ő nem sajnált semmi fáradságot és szívesen kiállott minden izgalomra, ha a pörrel volt szó. Míg a férje!... Az csupa kényelemzeretet, csupa hanyagság, csupa erélytelenség, csupa pipogyság!

Meg volt győződve róla, hogy eredményesebben is

védhették volna az érdekeit s hogy csak rajtuk mult, ha még eddig nem tudták kivívni a sikert. Es ezért a férjét okolta. Hosszas tanakodás után, közös elhatározással tették meg minden lépésüket — s ezt a közös elhatározást néha ő maga erősöskolta ki, — de azért minden elkövetett hibát a ferje rovására irt. Annak ezt jobban kellett volna tudnia; a férfuak mindehhez jobban kellene értenie.

Es minél kétségesebbé vált a győzelem, minél inkább kezdte veszteni a bizalmát, annál jobban elidegenedett a férjétől, a ki, ime nem tudja megvédelmezni az ő jogos érdekeit!

Tehetetlenségük érzete nem az egész világ, hanem ez ellen az ember ellen lázította föl. A velök szemben sikerrel küzdő gonoszok, minthogy eredményt értek el, tiszteletet gerjesztettek benne, szinte tetszetek neki; de mindjobban megvetette ezt az embert, a ki, ime, el lehet tiporni!... vagy a ki olyan ostoba, hogy elszennved bármind igazságtalanságot, mert nem akar azokkal a fegyverekkel élni, a melyekkel az ellenfelei!

Vad elkeseredés vett rajta erőt s néha úgy elfogta a kétségbeesés, hogy órákig azt forgatta a fejében: nem, nem állhatja tovább ezt a hiábavaló küzködést, ezt a vergődést, meg kell ölnie magát!

Ezek a tellobbanások nem voltak veszedelmesek s utánuk, kivált ha jól kidühöngötte magát, egypt napra lecsillapodott. De minden ilyen fellobbanás után új meg új keserűség maradt lelkében s a felgyülemlt sok keserűség csakugyan valami nagy válsággal tenyeggett volna, ha az örökös perpatvarban nem talál levezető csatornát.

Még most is meg-megbékéltek néha, de mind több és több órája volt, a mikor valósággal gyűlölte a férjét.

Bojtárt pedig ez a sok perpatvar még jobban ingerelte, mint az a tudat, hogy hiába küzködnek.

Nem tudta, mit átkozzon inkább: azt az átkozott végrendeletet-e, vagy ezt a szörnyű konokságot, a melylyel felesége sehogyan se érvényesíthető jogához ragaszkodik, ezt a minden percüket megmérgező öfelfűsége, a mely annyira megrontotta az egész életüket?!

Nem győzte káromolni magában ezt a rettenetes, oktalan, értelmetlen rögeszmét, a mely nem ad helyet semmi más gondolatnak, a mely, nem birva beletörődni a csatavesztésbe s nem tudva lemondani arról, a mi nyilván elérhetetlen, tonkreteszi az egész fiatalágukat, megfosztja őket minden életörömtől.

Lassankint benne is sörvalozni kezdett a régi szeretet. Néha sajnálta ezt a szerencsétlent, mert látta, hogy neki is mennyi szenvedést okoz a rögeszméje, de még többször csak felháborodni tudott ezen a magamagát is emésztő s maga körül mindent fölperzselő, lecsillapodni nem tudó örök lobogáson.

Egyre többet veszekedtek; már mindig csak veszekedtek s torkuszkadattából kiabáltak. Mikor aztán belefáradtak a lármaszásba, az egyik is, a másik is menekült a maga szobájába, ki jobbra, ki balra.

Miud a ketten megteleledk-ztek az igazi áldozatról: a kis lányukról, a magára hagyott szegény kis terem-téről, a ki lassanként felnőtt — ebben a pokolban.

Talán jó iskola volt neki, a mit ebben a szomorú otthonban mindennap kellett látnia. Korán megtanulhatta, hogy az emberek hogyan csinálják maguknak a bajt...

Komoly, csendes, kötelességtudó kis leány volt és — már is elnéző. Naphosszat türelmesen dolgozta ott a tudnivalóin, meg az apró munkáin, s ha a szülei veszekedtek, békítgette őket. A tizenéves kis öng-uek szeretnie kellett ezt a két dühögő bolondot, a kik



másbhoz annyira hasonló és egymással mégis annyira ellentétes teremtményt, mint a férfi és a nő. Ugyanazokkal a szervekkel, ugyanazokkal az életszükségletekkel, ugyanazokkal a hajlamokkal bírnak. Testök alkotása, egyes részeiknek összhangzata, külalakjuk is egyforma és mégis mily nagy a választás, mely őket egymástól elkülöníti!

Epp ez mutatja, hogy rendeltetésük is különböző és hogy már maga az anyatermészet más működési tételt jelölt ki a nő és megint mást a férfi számára.

A férfi erőteljes és tevékeny, a nő türelmes és gyenge. A férfi izmainak határával imponál, a nő bájai által hat. E bájak varázsa emeli őt abba a magasságba, ahol gyengéje dacára szemének egy pillantásával az erény és szűzes szemérem fénykörében egy mozdulata is elég, hogy a legvadabb kitérést is megfékezze.

A leghelyesebb nevelési elv tehát csak az lehet, mely a nőt e tulajdonságainak szemeltartása mellett képezi ki az élet számára és e korlátok közt tűz ki számára működési tételt.

Aki ezen túllép, az a nőt oly viszonyok közé akarja mintegy beleerőszakolni, melyek nem felelnek meg természetesen hajlamainak.

De ezzel nem akarjuk állítani, hogy a nő testi és szellemi erejét nem kell edzés és folytonos iskolázás által a lehető legmagasabb fokig emelni! Ez nagyon is szükséges. De ha figyelmesen körütekintünk, látni fogjuk, hogy a leánynevelés — főképp a szűk családi körben — nem kielégítő.

E tekintetben a nyilvános intézeteket, hol a növendékek szigorubb élelmézzel láttatnak el, de a szabad levegőben vagy kertben sokkal több mozgást, eleveiséget is fejthetnek ki — többre kell becsülni a szülői háznál, hol a gyermekleány mindig finom ételeket élvez; hízlegésekkel, cirógatásokkal halmozzák el; folytonosan édes anyja szeméi előtt, elzárt szobákban ül; csak félelemmel beszél, jár, lélezkedik és soha egy pillanatra szabadsága nincs játéka, ugrándozásra, szaladgálásra, kiabálásra vagy más akármely ártatlan kedvtelésre, mikhez a természet fiatal korát költötte. Az ily örködés, az ily szigor mindig veszedelmes és az ész nem hagyja azt helybe. Ily rendszer mellett a test és a lélek már ifjúságában el lesz rontva.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a nő a megváltozott viszonyokba is beletalálja magát és egyenrangúvá legyen a férfival, a leányok házi nevelését egészen más alapokra kell fektetni.

E tekintetben példát vehetünk a régiéktől. Spártában a leánygyermek, vagy mint a fiuk, hadijátékokkal foglalkoztak, nem azért ugyan, hogy ők is háboruba menjenek, hanem hogy egykor oly gyermek szülei lehessenek, kik a harc viszontagságait elviselni képesek legyenek. Azt ugyan nem lehet helybenhagyni, hogy az államban a nők azért, hogy jó hadiflakt neveljenek, maguk is fegyvert ragadjanak kezükbe, s a gyakorlatban részt vegyenek; de annyi bizonyos, hogy a görögök e tekintetben nagyon jól számítottak.

A harci játékok kora lejárt ugyan, de annyival terhesebb magával az élettel való küzdelem. Ebből a nőnek is kijut a maga része. Ha tehát azt akarjuk, hogy a nő ebben a küzdelemben megállhassa helyét, arra kell törekednünk, hogy nemcsak szellemileg de testileg is tegyünk érte. Vagyis más szóval: észszerűbb alapra kell fektetni a leánynevelést, különösen a házi nevelést. Utóbbi bontakozzék ki az elavult sablonokból, ne legyen csupán theoretikus, hanem vegye számba a megváltozott viszonyokat és az élet gyakorlati követelményeit.

öt mindig magára hagyták, hogy folyton szemrehányásokat vadgossanak egymás fejébe, mert a világ rosszul bánt velök.

Sohase derült ki, hogy a nagynéni igazán bolond volt-e, de abban nem lehetett kételkedni, hogy Bojtárt is, Bojtárnét is, nem ártana bevinni valamelyik szanatóriumba, az egyiket jobbra, a másikat balra.

IV.  
Tízéukét év múltán végképpen elvesztették a pórt. Bojtárné, mikor megtudta ezt a rémséges újsgót, elkezdett sikoltozni, egy főtöréig úgy viselkedett, mint a ki hirtelen megőrült, s végül elájult. Csak nagysokára tért magához, de magához tért. Bojtár ellenben megkönnyebülten sóhajtott föl; — No hála istennek! . . . Csak hogy vége! . . . Akárhogy! . . .

Az örökségből nem láttak egy krajcárt sem; ellenkezőleg, ráfizettek egy csomó perkéltiséget. Es ráadásul tönkre tették miatta legszebb éveiket. De végre lecsillapultak és — megnyugodtak.

## Régi magyar bankettek.

(T.) Manapság, mikor szokássá vált az udvari ebédre való járás, bizony rendkívül túresának kell találnunk azt a módot, amelylyel elődeink poharaztak, lakomáik után.

Eszem ágában sincs párhuzamot vonni a mai udvari ebédek és a régi lakomák rendje között, de azért nem tartom érdektelennek, egy-két feltűnő különbségnek elsorolását.

Mindenekelőtt meg kell jegyezmem, hogy a régi udvarházakban nagyobb vendégség idején kétféle asztal volt, evő és ivóasztal, az egyiknél a férfiak, a másikonál nők és gyermekek foglaltak helyet.

Az evőasztal itala a víz, még pedig jeges vagy jégbehűtött víz, amiért is minden háznál volt hűtő-

## Városi ügyek.

### Hirdetmény.

Közölg. 1910. évi március-hó 7. August János polgármester h.

### Hirdetmény.

Közölg. 1910. március 10. August János polgármester h.

### Hirdetmény.

Közölg. 1910. március hó 1-én. August János polgármester h.

## Hírek.

— **Seher-Thoss Béla** gróf. a néppárt községi képviselőjelöltje, vasárnap Kőszegre érkezett, ahol a néppárt vezető emberei a r. kath. olvasókör nagytermében értekezletre gyűltek egybe és a grótot egyhangilag jelölték deklarálták. Seher-Thoss Béla gróf vasárnap délután meglátogatta a gyöngyösmeni falvakat. A néppárti képviselőjelölt hétfőn több helyen látogatást tett. Meglátogatta a közigazgatási hatóságok fejeit és náluk bemutatkozott. Majd délután folytatta útját a kerületben.

— **Holló Lajos** Kőszegen. Holló Lajos országgyűlési képviselő, a Justh-párt alelnöke, folyó évi április hó 4-én *Laohne* Hugó országgyűlési képviselő támogatására Kőszegre érkezik.

— **Czellőmölki apattá** a pannonhalmi főpát *Hollói* Rupert, esztergomi főgimnáziumi igazgatót nevezte ki a bencés rendtagok szavazata alapján.

— **Athelyezett bírósági jegyzők.** *Jóó* Andor szombathelyi kir. törvényszéki és *Szaloczky* Gyula községi kir. járásbírói jegyzőket az igazságügyminiszter kölcsönösen Athelyezte.

— **Lelkész választás.** A községi ág. h. ev. egyházköztség mult vasárnap *Baliskó* Lajos rohonci lelkészt egyhangilag a községi egyházköztség lelkészévé választotta meg.

— **Anyakönyvi felügyelet.** Az állami anyakönyvek felett a belügyminisztert megillető felügyeleti hatáskört eddig Vasvármegyében *Ottlik Géza* miniszteri titkár gyakorolta. Most a miniszter értesítette az alispánt, hogy március hó elsejétől kezdve *Szontagh* Antal dr. miniszteri segédtitkárt bízta meg a felügyelettel.

— **A „Vas megyei Takarékpénztár Részvénytársaság”** életbiztosítási osztálya, a ki a „Dordrecht”-féle életbiztosítás főigényőke Kőszeg és vidéke részére *Gömölcs* Ferenc helyben lakó nyug. államvasuti ellenőrt képviselővel bízta meg.

— **Uj orvos Rohoncon.** Rohoncon fiatal, új orvos telepedett le. *Eisenstädter* Alfréd dr., aki már megkezdte orvosi rendeléseit.

— **Gyászrovat** *Tragikus* halálozás döntötte gyászba a köztisztviselőben álló községi *Waisbecker* családot. *Fannay* Kornél főhadnagy neje. *Waisbecker* Krisztina, *Waisbecker* János leánya életének 25-ik évében Pozsonyban egy balsikerű operáció után meghalt. A fiatal uriaszony vakbélgyulladásban megbetegedett. Pozsonyban megoperálták, azonban a műtét nem sikerült és a fiatal asszony meghalt. Holttestét Kőszegre szállították, ahol e hó 16-án a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt uriaszonyt két kis gyermeke gyászolja.

készülék, még pedig gyakran ezüstből. A jeges vizet a férfiak annyira kedvelték, hogy még hadba is jeges kulacsot vittek.

A víz után legáltalánosabb ital a bor, mely Erdélyben rendkívül bőven termelt. Már 1538-ban azt írja *Veranc*, hogy boraink oly finomak, hogy a talerumival vetekednek. De sokat hanyatlottunk azóta, hiszen ma nem is ebéd, ha legalább ötféle idegeuból ideszakadt bor nincs az asztalon.

A muston és az ujboron kívül számos csemegeboruk is volt, még pedig az édes, keserű ürmös és az aszabor, — mint borpótlék pedig a csiger szerepelt, a törkölyre töltött megédesített víz, melyet addig fogyasztottak, amíg el nem csipősödött, azután a cselédek asztalára került.

A sert II. Lajos király asztalán márlátjuk. Csak hogy a sör akkor is rossz, keserű és fanyar volt, úgy hogy nem igen terjedt el a magyarság körében.

Mint borpótlékot itták a kőény, nyír és almabort de mindezeknél nagyobb mértékben volt elterjedve a mélsér, melyből nagy mennyiséget ki is vittek az országból.

Mindezen italokat pedig annyi ügyességgel itták, hogy méltán voltak híresek elődeink egész Európában, hogy minden mennyiséggel megbirkóznak, részegség nélkül.

Hogyan győztek meg annyit, az talány. De talán nyitára jövünk, ha meggondoljuk, hogy őseink, akár csak a régi rómaiak, nem tiszta bort, hanem két-harmadrésszel vízzel hígítottak ittak, azt is jéggel hűtötték s úgy hozták asztalra.

Megjegyzem azonban, hogy az ital természetesen nem poharakban került az asztalra. Legrégibb időkben cserépből való kancókban ittak. Később már ezüst serleg szolgált erre a célra, az üveg és kristály pedig csak a 17-iki század vége felé kezd ki nyomni az addig divatos eszközöket.

— **Elhunyt lelkész.** *Manninger* György borostyánkői ev. lelkész e hó 16-án életének 65-ik évében meghalt Borostyánkőn. A megboldogultat, ki 40 évig működött a lelkészi pályán, pénteken temették el nagy részvét mellett.

— **Március 15.** Március idusát lelkesen ünnepele meg az idén is. Az ünneplés, ha külsősgben nem is, de tartalmában és benső értékben a tavalyi ünneplésnek felette állt. A közönség sorában, aki szemlélt tartott, azt a megfigyelést tehetné, hogy a politikai alakulatok már éreztették nyomukat az ünnepségen. *Weöres* István volt az ünnepi szónok, akiről azok, akik hallották a nagy szónoki kvalitásait ismerik és elismerik, ez alka lommal azt mondják, hogy felülmulta minden eddigi sikerét. Olyan ünneplésűen volt része, amilyen régóta nem jutott Kőszegen szónoknak. Az ünnepélyt *August* János polgármester nyitotta meg lelkes beszéddel, amely után a szónokság a szónokot énekelte. *Weöres* István lépett ezután a szónoki emelvényre. Egyszerű, szíves szóló szavakkal kezdte beszédét. Nem szónokolt, nem pózolt, mintha mesét mondott volna a falu népének, akik áhitatosan hallgatták szavát. A mesemondást tejesztő gyönyörű gondolatainak virágaival és egy-egy művészi ecsetvonással igazán poétikus hangulatot adott a nagy időkről szóló emlékezésének. Amikor befejezte beszédét, percekig zugott a taps és éljenzés. *Weöres* István ünneplése nem akart véget érni. Kénytelen volt újból megjelenni a szónoki emelvényen, hogy köszönetet mondjon a szokatlanul impozáns ünneplésért. Az egész este során mindenki *Weöres* Istvánról beszélt. Kérdések, faggattak, hogy hát miért nem lesz képviselő, amikor ennyire mestere a beszédnek. *Weöres* István intett a kezével. Eu még a régiék közül való vagyok. Akkor nem keresték a mandátumot, hanem kínáltak. Ma más időkét élünk . . . Az ünnepélyt *Angyal* Antal szavalata zárta be. Kiténő szavakat igen szívesen fogadták és lelkes elismeréssel honorálták. Utána *Freyler* Lajos lelkes szavakkal mondott köszönetet mindazoknak, akik hozzájárultak a hazafias ünnepély sikeréhez és az ünnepélyt bezárták. A közönség emelkedett hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Ünnepély a főgimnáziumban.** A községi *Ferenc* József kath. főgimnázium 14-én este igen sikerült ünnepség keretében ünnepele meg március idusát. A főgimnázium diszterne zsufolóság megtelt közönséggel. Igen tetszett *Komondi* Zoltán ünnepi beszéde, *Kovács* és *Rajczy* szavalata. Sikerült volt a szerenád, mit *Kovács*, *Stur* és *Freyberger* játszott sok ügyességel.

— **Főlakasztotta magát.** *Bigelbauer* György 50 éves lékai lakos hétfőn reggel 5 és 6 óra között felkelt ágyából, gyermekeit szentelt vízzel megáldotta, azután csendesen kiment a pajtába s ott egy gerendára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, arra már megfulladt. A szerencsétlen ember az alkohol áldozata. Az utóbbi időben folyton pálinkázott s már a delirium tünetei mutatkoztak rajta. Ebből kifolyólag tett minden valószínűség szerint pillanatnyi elmezavarban követte el.

— **A rendőr bantalmazója.** Mult év december 17-én éjjel *Scheer* Antal, *Untenecker* János és *Schranz* József Kőszegen az utcán ittas állapotban vonultak végig és az ablakokat bevették. Amikor ezért *Schmall* József szolgálatban levő rendőrtizedes őket rendre intette, — *Untenecker* egy bottal támadt a rendőrtizedesre; *Schmall* ezért le akarta tartóztatni *Untenecker*t, miközben *Scheer* a rendőrtizedest meglokte, úgy, hogy a földre esett és ütlegelni kezdte. Mire a rendőrtizedes felkelt, a támadók elmenekültek. *Scheer* ezen tettéért állott f. hó 16-án a bíróság előtt, amely a hatóság elleni erőszak vétésében mondotta ki bűnösnek és ezért egy hónapra fegyházra ítélte.

— **Az országgyűlési képviselő választók névgyékét** e hó 17-én igazította ki a báró *Miske* Kálmán

Elődeink hosszú és nagy ivása azonban sohasem mutatta az orgiák képét, mert mindig enyhítette azokat a dal, a zene. Apor pld. így írja, le az ilyen mulatást:

Mikor megittasodtak, az énekes inasok énekelni kezdtek valamely régi magyar dologról, némelykor szerelmi dalokat is mondottak kivált nagyobb embereknél, akkor szép magyar nóták voltak, annál ivott a nagyja az embereknek, mikor mulattanak, igen kedvelt muzsikájuk volt a török sip és dob, amely nótákat pedig az sippal futtának, az ugyancsak indította az embert mind az ivásra, mind a vigadásra. Asztaltól felkeltek, vagy még asztalnál ülven, készen volt a hecedő a dudu és itten-ottan a furulya és cimbalom is, aminek hallatára táncolni kezdtek . . .

Mig ebédek után hiányzott a fekete kávé, s égettbort félék foglalták el a helyét. Csak hogy akkoriban nem a gabonafélékből égetett komisz bundapálinka sem holmi paucosolt likőrök és egyéb kutyvaszték kerültek asztalra, hanem nemes gyümölcsből égetett pálinkák, de legtöbbször még ezek is elmaradtak és csak járvány idején fogyasztották ezeket rendszeresen, mert az ilyen aquavitae, vagy magyarosan akovitu mindennemű megbetegedés ellen biztos gyógyszerül szolgált.

A fekete kávéval csak igen későn barátkoztak meg, úgy, hogy a gróf *Toldalagiak* levéltárában még azt találjuk: pár font kávé, német uraimék számára.

A thea nem volt nagyon kedvelt ital, de már *Bethlen* Miklós herbateá. iszik vacsora után és az itta víz helyett, mert úgy hallotta, hogy *Chinában* is csak a víz rosszasága miatt isznak annyi teát. Rumma azonban sohasem keverték ezt az italt.

Mindezekből azt látjuk, hogy bizony őseink tavoról sem voltak azok a részeges barbárok, amilyeneknek őket a külföldi krónikák feltüntetik, bizony jobb és nemesebb izlés uralkodott pld. az erdélyi fejedelmek udvarán, miut ma sok előkelőnek csufolt házbau.



alköte alatt működő bizottság. Tájékoztató közlők azokról a neveit kikötött a bizottság a választók körjegyzékébe: Gömbös Ferenc vasúti ellenőr, Glazer Frigyes házibirtokos, Eisner Kamill gyáros, Brückler Gusztáv ács, Scheer Antal házibirtokos, Tremmel Károly kávé, Galler Mátyás házibirtokos, Marth Károly cserepes, Feldman Jenő kántor, Heisz József földbirtokos, Maller Ferenc házibirtokos, Gamauf Samu földbirtokos, Jákly József kereskedő, Böröczky József tóvatos, Frécht Ele vasúti főfelügyelő, Brunetz Géza könyvelő, Pimmer Adolf lelkész, dr. Kopfstein Lipót ügyvéd, dr. Pakesz Miksa ügyvédjelölt, Hettlinger Jenő tanító, Simon Mihály adóhivatali ellenőr, Schlamadinger József könyvelő, Wolf Adolf kereskedő, Schrödl Mihály pék, Budacker Károly igazgató, Szaybold Gusztáv mészáros, Schluffer Miksa kávé, Koch János gépész, Kiss Kálmán végrehajtó, Egler Dózsa b. tanár, Lengyel Zénó b. tanár, Szukits András vár. adótitkár, Zingraber József ny. körjegyző, Körner János szállodás.

— **Beszüntették az iparukat.** Mederl János asztalosmester, Marth Mihály cserepes folyó évi március hó 1-jével iparukat beszüntették.

— **Új iparosok.** A városi tanács, mint elsőfokú iparhatóság Ságmeister Józsefnek az asztalos ipar gyakorlására, Kamaryt Hugónak a kárpitos ipar gyakorlására, Leiber Antalnak az ácsipar üzésére adott iparigazolványt.

— **Engedélyezett építkezések.** Spányik Emil házánál bomlokzat átalakítására, Csánits Sándor műhely és istálló építésére, Csánits Károly toldalék építkezésére, Mederl János két lakás, Kovács Károlyné földszinti házában emeletre leendő felépítésére, Kappel János földszintes ház, Blazovits Ferenc földszintes ház, Ságmeister Károly egy emeletes ház építésére nyert építési engedélyt.

— **Mozgalom a lakbérosztályozás ügyében.** Még a múlt évben mozgalom indult meg Kőszegen a tisztviselők körében azon sérelmes lakbérosztályozás ellen, hogy Kőszeg város a 7-ik lakbérosztályba került. A tisztviselőknek a sérelmes lakbérosztályozás ellen irányuló emlékirata még a múlt év tavaszán felkerült a miniszteriumba, de az mindeztől elintézését nem nyert. Most újabb mozgalom indult meg a tisztviselők között, hogy az új koránynál kérjék a sérelmek orvoslását.

— **Városi közgyűlés.** Ismertettük, hogy a kereskedelemügyi miniszterium pótlás végett visszaküldte a közvetlen ügyét. A városi képviselőtestület tegnap délután tartott rendkívüli közgyűlésében foglalkozott az utcaburkolat ügyével és a miniszteri leirat értelmében előterjesztett tanácsi javaslatot, egyhangulag elfogadta a közgyűlés és egyben elhatározta, hogy az utca burkolására nézve kiírja a pályázatot, mire nézve a tanács megbízást kapott. A most hozott közgyűlési határozat jogerősség után a miniszterhez lesz felterjesztendő s így remélhető, hogy még a tavasszal kövözzük, vagy aszfaltozunk.

— **Vasar Kőszegen.** A kőszegi tavaszi vásár feltűnően torgalmu és élénk letolyásu volt. A környékbeli nép nagy számban kereste fel a vásárt és nagy vásárló kedvvel szerezte be ünnepre való szükségleteit. A vásárosok kitűnő vásárt csináltak, amire régen volt példa. Igen élénk volt a marhavásár is, dacára annak, hogy a tavaszi gazdasági munkálatok már megkezdődtek, a gazdaközönség nagy mennyiségben hajtotta fel állatait a vásárra. Felhajtottak 1400 szarvasmarhát és bár nagyban való vevő nem volt, a gazdák egymás közt adogatták el az állatokat, úgy hogy 765 drb. kelt el. A sertésvásáron oly nagy volt a forgalom, hogy a felhajtott 724 db. mind elkelt. Két sertést elis loptaka vásáron. A rendőrség estig nem bukkant a tolvaj nyomára.

— **Kertészek képzése.** A földművelésügyi miniszter leiratban értesítette a vármegyét, hogy a jövőben a kertészek számára képzési bizonyítványt csak azoknak fognak kiadni, akik állami kertészeti intézetnél három évi gyakorlatot folytattak és ezután a miniszter által kiküldött bizottság előtt képesítő vizsgát tettek. Kertészeti oklevelet csak a budapesti kertészeti tanintézet végzett növendékei kapnak.

— **Figyelmeztetés.** Felhívjuk a tisztelt olvasó közönség figyelmét a szombathelyi vászon áru és keletgye vállalat mai lapunkban megjelent hirdetésére.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Sopronban április hó 3. napján d. e. 7 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kar. ipartelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

— **Opitz Vilmos, az Elite kávéház közkedvelt főpincére** nagyon élelmes vállalatot létesített helyben, melynek vezetésében ügyes uje buzgólkodik. Elektromos erőre berendezett mosóintézetet létesített, mely most a kezdet nehézségeinek leküzdése után, valóban kitűnő munkát végez. Oly patyolatfehérre mosott és oly ragyogó fényesre vasalt fehérneműt eddig csak az ügyelhetett, aki nem sajnálta költségét fehérneműt Bécsben vagy Budapesten tisztogatni. Most már helyben is lehet, még pedig a rendes mosóárak mellett s hogy valóban szükség volt a mi városunkban is ily intézet létesítése, igazolja az, hogy már eddig is szép pártolásnak örvendő Opitz Vilmos vállalata.

— **Budapesti Hírlap.** Főszerkesztő és laptulajdonos Rákosi Jenő. Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 korona, fél évre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2-40 kor. — Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József körút 6. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hírlap úgy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittelemmel és lankadatlan buzgalommal

szolgálja a magyar nemzeti érdeket. Ezért terjedt el a Budapesti Hírlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafiás körökben és ezért mindenki, a ki lelkében és törekvésében ugyanazt vágyakat érzi, mint a Budapesti Hírlap emberei: a Budapesti Hírlapból merít tudást és lelkesedést és a ki csak teheti, a Budapesti Hírlapot járhatja házához. A Budapesti Hírlapot haszonnal forgatja kezében a családfő, az asszony és az ifjuság egyaránt. Közleményeit mindig a jó ízlés és a becsületes hazafiás diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetőek, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hírlapot.

## TÖRLEY PEZSGŐ



## Jó olcsó egészséges

az igazi családi kávé. Ez Kathreiner Kneipp-malatakévéjénél bebizonyul, ha minden háziasszony oly óvatos, hogy a bevásárlásnál mindig a Kathreiner nevet hangsúlyozza és csak olyan eredeti csomagokat fogad el, amelyek ezt a nevet és Kneipp plébános arcképét mint védjegyet viselik.

## Hirdetmény.

Tömörd községben építendő iskola és tanári lakás építési munkálataira,

ugymint, kőműves, ács, cserepes, bádogos, asztalos, lakatos, üveges, mázólok munkákra és egy szivattyus kut készítésére pályázatot hirdetek s felkérem mindazokat, a kik ezen építést egészben vagy egyes részletekben elvállalni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlataikat hozzám

f. évi április hó 2-ig

okvetlen beadják.

A tervrajz alulírott körjegyzőnél és Tömörd község birájánál betekinthező s ugyanott a feltételek is megtudhatók.

Nemescsó, 1910. március hó 15.

Zsigmond Ernő, körjegyző.

## Husvégi ajándékok.

Heller és Kugler-féle cukorkák, husvégi tojás, nyulacsukák, továbbá halak, fogas, ponty és süjtfelek a legnagyobb választékban kaphatók

Schaar József fűszer- és csemege üzletében Kőszeg, (Várkör).

## Választási zászlókat

tetszés szerinti felirattal, rojtok, bojtok, festett nyél és aranyozott lándzsával ellátva, valamint tollakat és egyéb jelvényeket

akármily mennyiségben a legrövidebb idő alatt szállít

Rónai Frigyes

könyvnyomdatulajdonos, Kőszeg.

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk”-nak nincsen párja, Pompás fényben a padló, „Keil-Lakk” amellelt olesó. A ki egyszer ilyet használ, Többet mást nem tűr a háznál. Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz, mint a márvány, Ha „fehér Keil-Lakk”-ot veszünk, S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk” azurkék, Kertibutor fessünk zöldre, Gyermeknek öröme. „Keil-Lakk”-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-razmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél Kőszegen.

Szombathely: Kaizer Lajos.

## A Szombathelyi Takarékp. Részvénytársaság KŐSZEGI FIÓKJA

Kőszegen, Király-ut 755. sz. a működését f. é. február 7-en kezdte meg.

A fiók elfogad betéteket, jelenleg 4% kamatozással betétkönyvre, csekk és folyószámlára.

Előlegot ad értékpapirokra.

Rendelés és törlesztéses jelzálogkölcsonokot nyújt földbirtokokra és kőszegi házakra.

Leszámítól üzleti és magán váltókat.

Megbízást elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Orzesre, kezelésre átvesz értékeket.

Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapírokat.

Beszedésre átvesz váltókat és utalványokat.

Atulalásokat eszközöl bármely piacra.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel való szoros érdekközössége lehetővé teszi, hogy mindennemű megbízást a legkedvezőbb feltételekkel eszközöl.

A fiók, mely az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ügynöksége mindenféle biztosítást eszközöl és biztosítási ügyekben díjmentes felvilágosítással szolgál.

## SZŐLŐSGAZDÁK!



Homokon és kötött földön.

A ki borait mindenkor jó aron es hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy dragan es hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük es bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronaért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyent teremne is. Permetezés nélkül a mult évben is peronosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről megjegyzek ingyen es bormentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY Biharm.

Posta, távirat es távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb es német nyelven.



# BOLINDER-nyersolajmotorok -nyersolajlokomobilok

**SZABÓ EMIL és TÁRSA** cégnél

Budapest, V., Ferenc-József-ter 6. szám  
(Gresham palota, a lánchíddal szemben) kaphatók

Szövegnyelvi:

Szabók  
Budapest.



Telefon  
76-48.

**Szivógázmotorok. Benzinmotorok.  
Cséplőgépek. Malomberendezések.**  
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —



## 1910-es modellünk ujításai:

Intenzív lángzó. Gyorsan forral.  
Kevés szeszt fogyaszt. Erős alkater-  
részei kivethetők és tisztíthatók.  
Művézi galvano-bronz kivitel. —  
Hozzáadva biztonsági gyorcsfő-  
nek eddigi előnyeit, a

### „Rops“ 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb,  
legbiztosabb és legtakarékosabb  
asztali tüzhelye. Ha földül, el-  
alozik. A szesz ki nem folyhat!

### Ára Budapesten:

4.- korona.

Regl. használt példányokat a gyár  
2 kor na 50 fillér rafizetessel  
1910 es modellre cserél át.

Kapható minden szakmába vágó  
üzletben.

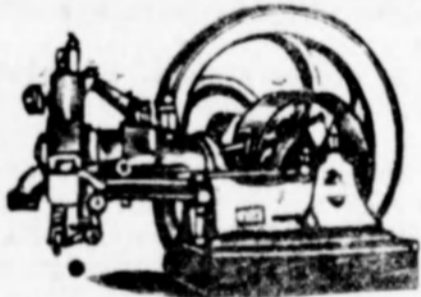
„ROPS“ Fémárugár Részvénytársaság  
BUDAPEST, V., Váci-ut 74/27.

Helybéli elárulító:

**NAGY SÁNDOR.**

Képviselek vidéken kerestetnek.

**Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.**  
Németország egyik legrégebb és  
— legnagyobb motorgyára —



Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú  
**Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-**  
**motorokat és lokomobilokat**  
— valamint **Szivógázmotorokat.** —

**MEGLEPŐ UJDONSÁG!**  
**EGYETEMES GENERATORUNKKAL**

a tényleges löerő

óránként **1 fillér** be kerül.

Vezérképviselet:

**Gellert Ignác és Társa**

Budapest, Teréz-körút 11. — Telefon 12-91!

Legmészebbmenő jóállás! — Kedvező fizetési feltételek



A világ legjobb, legbiztosabb és  
legolcsóbb kutszivattyuja az

## „Omega“ lánckut

Mert rendkívül sok vizet ad,  
Mert kis gyermek kezelheti,  
Mert soha be nem tagy,  
Mert soha nem romlik,  
Mert mindenki felszerelheti és  
karbantarthatja.

3 évi jótállás.

Ár lap ingyen.

**MAGYAR LÁNCKUT VÁLLALAT**

Farkas J. Budapest, Felső-Erdősor 12.

**Császárfürdő Budapest.** Nyári es téli  
gyógyhely, a magyar Irgalmasrend  
tulajdona. Elsőrangú kenes hevizű gyógyfürdő; mo-  
dern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszap-  
borogatások, uszodák, külön holtyek és urak részére.  
Török-, kö- és marványfürdők; hóg- szénsavas- és  
villamosvíz-fürdők. A fürdők kitünő eredménnyel hasz-  
nálatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen.  
Ivo-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pan-  
g-soknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés,  
jutányos árak Gyógy- és zenedij nincs Prospektust  
ingyen és bérmentve küld *Az Igazgatóság.*

**Gazdák!**  
Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kér-  
jenek árjegyzéket európaszerte hírneves  
magánjáró és vontatható benzinloko-  
mobilok, magánjáró és vontatható gőz-  
lokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!



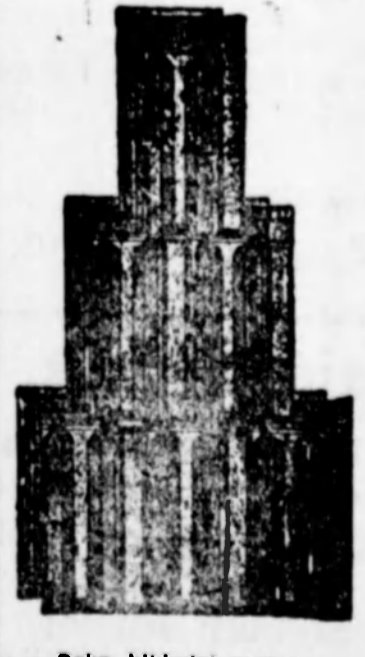
**Benzinmotoros kötő, faaprítógépek**  
vontatásra és magánjáró szerkezettel.  
**Stabil benzinmotorok. Szivógáztelepek.**  
**Kellner és Schanzer**  
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.  
Sürgönyeim: „Világosság“ Budapest.

**STOCK COGNAC  
MEDICINAL**  
szavatolt valódi borpárlat  
**CAMIS & STOCK**  
gőzpároló telepéből  
**BARCOLA.**  
Cognac gőzfőzde állandó  
hivatalos vegyi ellenőrzés alatt  
Kapható minden jobb üzletben.

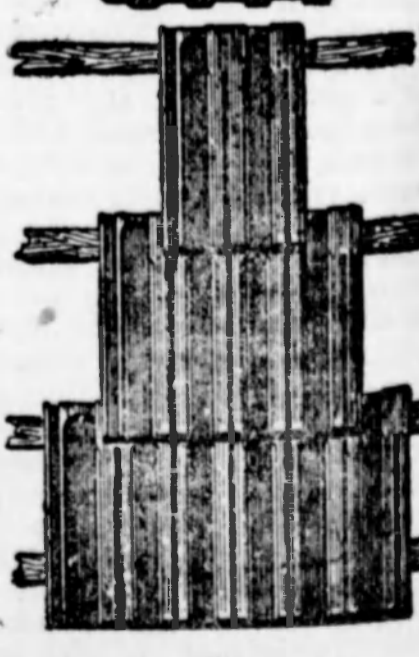
Védjegy: „Horgony“  
**A Liniment Capsici comp.,  
a Horgony-Pain-Expeller**  
egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta leg-  
jobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, osztrál és  
meghüleséknél.  
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-  
láskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget  
fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter  
cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üve-  
gekben K --.80, K 1.40 és K 2.— és úgyazólván minden  
gyógyszertárban kapható.  
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest  
Dr. Richter gyógyszerháza az „Árany orszlához“,  
Párgaban, Elisabethstrasse 5 neu.

**Fiók telep megnyitás.**  
Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, miszerint a mai napon a  
Szombathelyi Vászonáru- és Kelengye-Vállalat  
**fiók telepet**  
létesített Kőszegen, Deák Ferenc-utca 582. (Spitzer-féle házban).  
Állandó raktárt tartunk:  
Elismert kitünő minőségű férfi és női fehérneműek, kelengyék, valamint sze-  
pességi és egyéb vászoneműek, terítékek, damasztárak, férfi és női zsebkendők,  
ágyterítők, applikált függönyök, plüsch-aszalterítők, szőnyegek és saját készítmé-  
nyű paplanokan.  
Férfi ingek és lábravalók mérték után.  
Menyasszonyi kelengyék minden kivitelben a legmérsékeltbb árban  
készíttetnek.  
Előnyös szabott árak valamint kedvezményes fizetési feltételek mellett be-  
szerezhetők.  
Meghívásra vételkényszer nélkül, készséggel teszem személyesen  
tiszteletemet.  
Kiváló tisztelettel  
**Szántó Ignác**  
a Szombathelyi Vászonáru- és Kelengye-Vállalat üzletvezetője  
Kőszeg, Deák Ferenc-utca 582. (Spitzer-féle ház).

**Saját érdekében**  
csak **BOHN-féle**  
nagykikindai és zombolyai cserepet  
fogadjon el és utasítson vissza más  
: silány minőségű cserepet, mert : :  
csak a **BOHN-féle**  
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.  
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.  
**BOHN-CSERÉPGYÁR Zsombolya.**



Bohn kikindai cserepe.



Bohn zombolyai cserepe.